

Ha ugyanazon hitelező javára első ranghelyen vagyont terhelő jelzálogjogot, míg második ranghelyen ugyanezen vagyonhoz tartozó egyedi vagyontárgy(ak)at terhelő jelzálogjogot alapítanak, a hitelezőt az első ranghelyen a vagyont terhelő jelzálogjog jogosultjaként a vagyon értékesítéséből származó bevétel törvényben meghatározott része illeti meg, az egyedi jelzálogjoggal is terhelt vagyontárgyak értékesítéséből származó vételár fennmaradó részét pedig ugyanezen besorolási kategóriába tartozó második ranghelyű zálog jogosultként kell a részére megfizetni.

Alkalmazott jogszabályok: Cstv. 49/D. §. (1) és (2) bekezdés, 57. §. (1) bekezdés b.)

Győri Ítéltábla Fpkhf.IV.25.957/2011/4.szám

Az adós ellen a 2010. december 11-én benyújtott kérelem alapján indult felszámolási eljárás kezdő időpontja 2011. március 24.

A hitelező 2011. május 20-án terjesztett elő kifogást, amelyben sérelmezte, hogy a 2011. április 20-i hitelezői igénybejelentését a felszámoló a 2011. május 10-én kelt válaszlevelében akként igazolta vissza, hogy a hitelezőt megillető keretbiztosítéki vagyont terhelő zálogjog alapján 34.846.333,-Ft tőkekövetelést és 210.395,-Ft ügyleti kamatot a Cstv. 49/D §. (2) bekezdésébe, további 6.509,-Ft-ot a Cstv. 57. §. (1) g.) pontjába, regisztrációs díjként 200.000,-Ft követelést a Cstv. 57. §. (1) bekezdés f.) pontjába sorolt.

A hitelező sérelmezte, hogy a felszámoló válaszirata azt a tájékoztatást tartalmazta, mely szerint a Magyar Országos Közjegyzői Kamaránál vezetett zálogjogi nyilvántartás adatai szerint első ranghelyen az adós tulajdonában lévő teljes vagyonra kiterjedő keretbiztosítéki vagyont terhelő zálogjog került alapításra és erre, valamint a Ptk. 256. §-ában foglaltakra tekintettel az adós vagyonelemei értékesítése során a hitelezői igény kiegyenlítése a Cstv. 49/D §-ának (2) bekezdése szerint történik azzal, hogy a követelés így ki nem egyenlített része, illetve a vételárból a zálogjoggal biztosított követelések kielégítése után fennmaradó összeg felosztása tekintetében a nevezett követelést a Cstv. 57. §. (1) bekezdésének b.) pontjába sorolja.

Álláspontja szerint a kifogáshoz csatolt 2009. június 8. napján létrejött közokiratba foglalt keretbiztosítéki ingó jelzálogjog szerződés alapján zálogjog illeti meg az adós főkönyvi kivonatának kettős számlaosztály készletek megnevezése alatt nyilvántartott árukon, erre tekintettel pedig a bank tőke- és ügyleti kamatkövetelését a Cstv. 49/D §. (1)-(2) bekezdése alapján kell nyilvántartásba venni és kielégíteni azzal, hogy erre elsődlegesen a Cstv. 49/D §. (2) bekezdése szerint vagyont terhelő zálogjog szabályai, az ezt követően esetlegesen fennmaradó követelésre pedig – a felszámoló által hivatkozott Cstv. 57. §. (1) bekezdésének b.) pontjával szemben - a Cstv. 49/D §. (1) bekezdése alapján kell, hogy sor kerüljön. Utalt arra, hogy ez következik a Cstv. 49/D. §. (6) bekezdéséből is.

A felszámoló a kifogás elutasítását kérte. Álláspontja szerint a Ptk. 256. §-ában írtakra, valamint arra figyelemmel, hogy az ingó zálogjog a Magyar Országos Közjegyzői Kamaránál vezetett zálogjogi nyilvántartásba csupán a második ranghelyre került bejegyzésre (azt megelőzi az első ranghelyre bejegyzett, a vagyont terhelő zálogjog), a hitelező követelésének teljes egésze a Cstv. 49/D §. (2) bekezdése szerint kell, hogy kielégítést nyerjen, az így fennmaradó összeget pedig a Cstv. 59. §. (1) bekezdés b.) pontjába kell besorolni.

Az elsőfokú bíróság a 7. sorszám alatti, 2011. július 7-én kelt végzésében a kifogásnak részben helyt adva megállapította, hogy a felszámolónak a 2011. május 10-i hitelezői igény besorolására vonatkozó tájékoztatásának azon kitétele, hogy „...a követelés így ki nem egyenlített része... tekintetében a nevezett követelést a Cstv. 57. §. (1) bekezdés b.) pontjába soroljuk” jogszabálysértő. Ezt meghaladóan a kifogást elutasította.

Végzésének indokolásában rögzítette: a kifogásoló azt nem vitatta, hogy az első ranghelyen lévő zálogjoga alapján a felszámoló követelését helyesen sorolta be a Cstv. 49/D §. (2) bekezdése szerint. A kifogást annyiban alaposnak találta, hogy a törvény azt nem zárja ki, hogy az adós teljes vagyonára, illetőleg külön meghatározott ingóságaira is jelzálogszerződés jöjjön létre. Utalt arra, hogy a Cstv. 49/D §. (6) bekezdés alapján az (1) és (2) bekezdés szerinti követelések ki nem egyenlített részének kielégítésére, valamint a vételárból zálogjoggal biztosított követelések kielégítése után fennmaradó összeg felosztása tekintetében a felszámolás körébe tartozó vagyonból történő kielégítés szabályai az irányadók. Rámutatott, hogy mivel a hitelezőnek a második ranghelyen is van érvényes jelzálogjoga, ezért a Cstv. 49/D §. (2) bekezdése szerint ki nem egyenlített követelést nem a Cstv. 57. §-a, hanem a privilegizált követelésre irányadó Cstv. 49/D §. (1) bekezdés szerint kell kielégíteni. A tájékoztatás jogszabálysértő tényének megállapítását meghaladóan a kifogást azért utasította el, mert álláspontja szerint az idő előtti. A hitelező követelésének további besorolása csak akkor válik szükségessé, ha a 49/D §. (2) bekezdése szerinti kielégítést követően marad még ki nem egyenlített hitelezői igény.

Az elsőfokú végzés ellen az adós képviselőjében eljáró felszámoló terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását, a hitelező által előterjesztett kifogás teljes körű elutasítását kérte.

Fellebbezésében hangsúlyozta, hogy a hitelezőt ugyanazon jogviszonyból eredő követelése biztosítékaul első ranghelyen keretbiztosítéki vagyont terhelő zálogjog, második ranghelyen ingó zálogjog illeti meg. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a vagyont terhelő zálogjog esetén a vagyon egésze, illetve az így biztosított követelés erejéig kell a kielégítést a Cstv. 49/D §. (2) bekezdése szerint foganatosítani. A fennmaradó összeg felosztása tekintetében a követelést a Cstv. 57. §. (1) bekezdés b.) pontja szerint kell besorolni. Álláspontja szerint, amennyiben az elsőfokú bíróság végzésében foglaltak a helytállóak, úgy ebben az esetben a Cstv. 49/D §. (1) és (2) bekezdésében foglaltak a költségek viselésével kapcsolatban nem teljesülnének maradéktalanul. Kifejtette, hogy az első ranghely szerinti kielégítési körbe beletartozik

a Cstv. 57. §. (1) bekezdés b.) pontja szerinti besorolás is, azt „nem írhatja felül” a második ranghelyre bejegyzett egyedi vagyontárgyat terhelő zálogjog. Utalt arra, hogy a jogirodalom álláspontja szerint nem követ el hibát a felszámoló, ha a vagyont terhelő zálogjog esetén a teljes követelést b.) pontba sorolja, majd a vagyontárgy értékesítése után fennmaradó követelés összegére csökkenti a hitelezői követelést. Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a hitelező igényének további besorolásával kapcsolatos kifogást „idő előttinek” minősítette.

A hitelező a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú végzés helybenhagyását kérte, fenntartva valamennyi, az elsőfokú eljárás során tett előadását.

Az ítéletábra az elsőfokú végzést a fellebbezési kérelem és az arra tett észrevétel korlátai között (Pp. 253. §. (3) bekezdés) bírálta felül, nem érintve a kifogást részben elutasító rendelkezést és megállapította, hogy az az alábbiak szerint nem alapos:

A Cstv. 49/D §. (1) bekezdése szerint a felszámolás kezdő időpontja előtt keletkezett zálogjog alapján a felszámoló a zálogtárgy értékesítése során befolyt vételárból kizárólag a zálogtárgy megőrzésének, állagmegóvásának, értékesítésének költségeit (követelésen alapuló zálogjog esetén a követelés behajtásából származó bevételből a behajtás költségeit), valamint a nettó vételár (a követelés behajtásából származó bevétel) 5 %-ának megfelelő mértékű felszámolói díjat vonhatja le, a fennmaradó összeget pedig haladéktalanul az értékesített zálogtárgyat terhelő zálogjoggal biztosított követelés kielégítésére köteles fordítani, több jogosult esetén a Ptk. 256. §. (1) bekezdésében meghatározott kielégítési sorrend figyelembevételével.

A Cstv. 49/D §. (2) bekezdése szerint vagyont terhelő zálogjog esetében – az (1) bekezdéstől eltérően – a felszámoló a zálogtárgy értékesítése során befolyt és az értékesítés költségeivel csökkentett vételár 50 %-át kizárólag az értékesített zálogtárgyat terhelő zálogjoggal biztosított követelések kielégítésére fordíthatja a biztosított követelés erejéig – több jogosult esetén a Ptk. 256. §. (1) bekezdésében meghatározott kielégítési sorrend figyelembevételével -, ha a zálogjog a felszámolás kezdő időpontja előtt keletkezett.

Osztja az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontját azzal kapcsolatban, hogy amennyiben első ranghelyen vagyont terhelő jelzálogjog kerül kikötésre, míg második ranghelyen ugyanezen vagyonhoz tartozó egyedi vagyontárgyat terhelő jelzálogjogot alapítanak a felek, a kielégítés sorrendje a zálogjogos hitelezőknél akként alakul, hogy először az első ranghelyen álló, a vagyont terhelő jelzálogjog követelésének jogosultja jut hozzá a vagyon értékesítéséből származó bevételhez a Cstv. 49/D. §. (2) bekezdésében meghatározott költségek levonása után, majd a fennmaradó, a bevétel 50 %-át kitevő összeget nem a Cstv. 57. §. (1) bekezdés b.) pontjába kell besorolni, hanem – amennyiben az értékesítés érintette az egyedi zálogjoggal terhelt vagyontárgyat is - arra a Cstv. 49/D §. (1) bekezdése az irányadó. Ellenkező esetben a második ranghelyen bejegyzett zálogjog kiüresedne, az azzal biztosított követelést megelőzné a Cstv. 57.§ b) pontja szerinti, így hátrább sorolt követelés. A második ranghelyen bejegyzett jelzálogjog jogosultja azonban a Cstv. 57. §. (1) bekezdésében meghatározott kielégítési sorrendhez képest rendelkezik privilegizált követeléssel.

Ezért az első ranghelyen a jelzálogjog alapján elsőbbséget élvező követelésnek a Cstv. 49/D §. (2) bekezdés szerinti kielégítését követően a Cstv. 49/D §. (1) bekezdés alapján őt megillető, még fennmaradó összegre jogosult.

Megjegyzzi az ítélőtábla, hogy az adós képviselőjében eljáró felszámoló által hivatkozott jogirodalmi álláspont nem az egymással konkuráló zálogjogok kielégítési sorrendjével kapcsolatban tartalmaz megállapítást – figyelemmel a Ptk. 256. §. (1) bekezdésében foglaltakra is -, hanem a zálogjoggal biztosított követelés besorolásával kapcsolatos vitában helyezkedik arra az álláspontra, hogy a Cstv. 57. §. (1) bekezdésében megállapított kielégítési rangsorhoz képest mennyiben jelent önálló ranghelyet a Cstv. 49/D §. (1), illetőleg (2) bekezdése.

Mindezekre tekintettel azt helytállóan állapított meg a megyei bíróság, hogy az első ranghelyen álló vagyont terhelő jelzálogjog érvényesítését követően a ki nem egyenlített követelést nem a Cstv. 57. §. (1) bekezdés b.) pontjába, hanem a második ranghelyen bejegyzett jelzálogjogra tekintettel e követelés erejéig a 49/D §. (1) bekezdésbe kell besorolni és a szerint kielégíteni.

Mindezekre tekintettel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság végzését a Cstv. 6. §. (3) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 259. §. és Pp. 253. §. (2) bekezdés alapján helybenhagyta. Az eredménytelenül fellebbező felszámoló köteles a feljegyzett fellebbezési illeték megfizetésére (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §. (2) bekezdés, valamint a Pp. 239. §. és 78. §. (1) bekezdés alapján viseli saját költségeit. A másodfokú eljárásban a hitelezőnek megtérítést igénylő költsége nem merült fel, így e körben az ítélőtábla a döntéshozatalt mellőzte.